

Carrer Sobirà

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Nucli històric
Emplaçament Al nucli antic de la vila.

Coordenades:

Latitud: 42.25312
Longitud: 1.86092
UTM Est (X): 406038
UTM Nord (Y): 4678509

Classificació

Número de fitxa 08016-41
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIII
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Elements a conservar: a les cases nº 2, 12 i 26 (Fitxes nº 105, 106, 107, en les que s'especifiquen els elements concrets); la torre del Portalet; muralla als nº 36 i 37 del carrer Sobirà. Considerar el subsòl com a zona d'expectativa arqueològica en qualsevol intervenció.

Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Residencial
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Bagà. Pl. Catalunya, 7. 08695 BAGÀ
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dg., 11/01/2004 - 01:00

Descripció

El carrer Sobirà fa cruïlla perpendicularment amb altres carrers més estrets que permeten accedir a Palau des de la plaça de les Voltes o part baixa de la vila. El carrer comença a la plaça Catalunya i d'aquí pren direcció ascendent facilitant el pas de vianants mitjançant un paviment de pedra amb escales i rampes; un cop arriba a la cruïlla amb la pujada Especiers es fa més planer per fer una mica de descens cap al final, en arribar al carrer de la Muralla. Dos carrers creuen perpendicularment el carrer Sobirà: la pujada de l'Especier i la pujada de Palau. Tots dos surten de la plaça de les voltes i porten fins a Palau. L'estructura general de les cases és de planta, dos pisos i golfes sota teulada. En general les teulades tenen inclinació cap al carrer i el carener paral·lel a aquest. Entre el carrer Muralla i la Pujada a Palau segueix una estructura uniforme, les cases del costat dels números parells (banda de dalt) arriben quasi totes al carrer Especiers donant a aquest carrer la façana posterior; mentre que les dels números senars (banda de baix) tenen la paret de darrera oberta al passatge Fruiteria, que seria un carrer secundari. La meitat del carrer que queda entre la Pujada a Palau i la plaça Catalunya està una mica condicionat al pendent del carrer i al gran solar que es troba després de la torre del Portalet, tot i que l'estructura de les cases és igual a l'altre tram. La banda del sud forma un petit barri tancat entre el carrer Sobirà i el carrer Major, sense una estructura de carrers paral·lels com passa a l'altra banda de la Pujada a Palau. La part de les cases que donaven als carrers Especiers i al passatge Fruiteria corresponia a les pallisses i coberts de les cases que s'obrien al carrer Sobirà, essent aquests dos carrers simplement accessos als coberts.

Observacions:

Nivell protecció a les NNSS de Bagà any 1983: 1c (conservació estructura urbana i edificis), 1a als n° 36 i 37 que contenen muralla (elements a conservar). Mapa topogràfic de Catalunya editat per l'Institut Cartogràfic de Catalunya E/ 1:5.000.

Història

El nom del carrer indica el que està més amunt o bé el que és principal. Per ell passava el camí Ral que venia del carrer Raval passava pel carrer Sobirà i sortia pel portal continuant cap a Coll de Jou i la Cerdanya, i per tant devia ser un dels més transitats. A cada banda del carrer hi havia portals que permetien l'accés al nucli, el que es trobava a prop de l'actual plaça Catalunya era el portal de Vilella, del que encara resta part de la base d'una torre; a l'est hi havia el Portalet amb la torre del mateix nom que encara es conserva, i que donava accés a la vila pel camí que provenia de Sant Sebastià, l'antiga vila. A tramuntana, la sortida al carrer de la Muralla es feia a través del portal dit de Gandesa, del que no queden rastres. L'origen de la població de Bagà correspon a la iniciativa de Galcerà de Pinós IV i la seva muller Esclarmonda, quan l'any 1233 atorgà la carta de poblament i franqueses que donà origen a la nova vila. Sembla ser que fou el mateix baró qui dissenyà els carrers i establí les parcel·les de cada casa. Possiblement en aquest carrer es concentrassin alguns dels edificis importants de la vila, tot i que els nobiliaris es trobaven a la plaça Porxada.

Bibliografia

SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos. VILADÈS, R. (1996). Les muralles de Bagà. Llibres de l'Àmbit, n° 8. Àmbit de Recerques del Berguedà.

